

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 04. oktobar 2023.godine

BLIC- POČELA VAKCINACIJA PROTIV GRIPA, TREBA LI NAM I DOZA PROTIV KORONE Evo da li ima dovoljno cepiva za sve i ko pod HITNO mora da se vakciniše

POLITIKA- Prijave za preventivne zdravstvene preglede za građane Savskog venca

RTV- Direktor Zavoda za javno zdravlje KM: Nedostaju nam be-se-že vakcine

DZ VOŽDOVAC- Međunarodni mesec borbe protiv raka dojke 2023. godine

POČELA VAKCINACIJA PROTIV GRIPA, TREBA LI NAM I DOZA PROTIV KORONE Evo da li ima dovoljno cepiva za sve i ko pod HITNO mora da se vakciniše

U svim domovima zdravlja u Srbiji juče je zvanično počela vakcinacija protiv sezonskog gripa. Lekari tvrde da ima dovoljno cepiva za sve zainteresovane, i da je važno da ih sve ugrožene grupe, stariji od 65 godina i hronični bolesnici, prime.

Doktorka Milena Turubatović ispred DZ Savski venac ističe da su obezbeđene dovoljne količine vakcina, a na raspolaganju će biti dve vrste vakcina - influvak tetra i torvaks flu.

- Distribucija vakcina protiv sezonskog gripa završena je u petak i od danas građani mogu da se vakcinišu u svim domovima zdravlja u Republici Srbiji - rekla je Turubatović za Tanjug.

Jednostavna procedura

Kako kaže građani se javljaju izabranom doktoru, nakon toga se vrši intervju i fizikalni pregled, a zatim se upućuju na vakcinalni punkt gde se vrši aplikacija doze.

- Ove godine imamo dve vrste vakcina, a to su Influvak tetra koja je četvorovalentna, proizvođača Abot i Torvaxflu - trovalentnu vakcinu proizvođača Torlak - rekla je Turubatović.

Prema njenim rečima, vakcina ima dovoljno. Preporuka je da se vakcinišu svi pacijenti stariji od šest meseci sa hroničnim bolestima, trudnice, zdravstveni radnici i zaposleni i korisnici gerontoloških centara, kao i stariji od 65 godina.

- Trenutno je stiglo u naš Dom zdravlja 1.800 doza influvak tetra vakcina, ali se očekuje još doza u toku nedelje. Sezona vakcinacije protiv sezonskog gripa traje od oktobra do 31. marta i jako je važno da se građani vakcinišu što pre zato što je potrebno da prođe od dve do tri nedelje da bi se razvio imunitet protiv virusa gripa, što pre uradimo pre ćemo biti zaštićeni - zaključila je doktorka Turubatović.

Vakcinacija protiv sezonskog gripa

Kako jesen odmiče i bliži se zima, na scenu stupa sezona prehlada, što znači - kašalj, kijanje, šmrktanje... Zato je jedino vakcinacija protiv sezonskog gripa ključni štit za očuvanje kolektivnog zdravlja koja će pomoći svakome da s osmehom dočeka zimu, i u njoj uživa!

Prethodne godine prve doze vakcina protiv gripa stigle su u zavode za javno zdravlje krajem septembra, te je imunizacija počela već početkom oktobra. Iz Batuta su za "Blic" potvrdili da je vakcinacija planirana za početak oktobra meseca.

- Srbija je ove godine nabavila 364.500 doza vakcina protiv sezonskog gripa. Iz uvoza stiže 344.700 doza vakcina holandske kompanije Abot i 19.800 doza Torlakovih vakcina. Reč je o četvorovalentnim i trovalentnim vakcinama - rekli su za "Blic" iz Instituta za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut".

Kome se i kada savetuje vakcinacija

Kako navode u Gradskom zavodu za javno zdravlje vakcinu protiv sezonskog gripa obavezno bi trebalo da prime osobe starije od 65 godina, hronični bolesnici, sa neurološkim i metaboličkim poremećajima, malignim oboljenjima, imunodeficijencijom, zatim trudnice i svi zdravstveni radnici.

Lekari i epidemiolozi ističu da je vreme neophodno za sticanje imuniteta kreće se od dve, do tri nedelje nakon davanja vakcine, a trajanje imuniteta varira između šest i 12 meseci.

Moguće i preklapanje gripa i kovida

Uprkos tome što je Svetska zdravstvena organizacija proglasila kraj pandemije korona virusa, o vakcinaciji protiv ovog virusa, nakon pojave novih invazivnijih sojeva, sada se ponovo govori!

Primanje cepiva protiv gripa, ali i protiv kovida savetuje se kako bi se izbegla takozvana "savršena oluja" ili "tvindemija". U pitanju je izraz američkih stručnjaka koja označava sudar gripa i kovida.

Lekari podsećaju da svi koji su se vakcinisali protiv gripa imaju manje šanse da se zaraze korona virusom i kod njih se ređe pojavljuju komplikacije, ali da je neophodno vakcinisati se i protiv kovida ako to nije već urađeno!

Vreme neophodno za sticanje imuniteta je od dve, do tri nedelje nakon davanja vakcine.

- Najbolje je vakcinisati se protiv gripa oko mesec dana pre nego što se uobičajeno pojavljuje virus gripa u cirkulaciji. U Beogradu se virus najčešće otkriva u decembru ili januaru, a svoju maksimalnu aktivnost ispoljava u februaru ili martu. Najoptimalniji period kada treba da se vakcinišemo je oktobar, novembar i prva polovina decembra - navode u ovom Zavodu.

Potreban bolji odziv za HPV vakcinu

Vakcinu protiv humanog papiloma virusa (HPV), čiji efekat zaštite prema podacima Svetske zdravstvene organizacije ide i do 95 odsto, u Srbiji je za godinu dana primilo više od 23.500 devojčica i dečaka. Ova vakcina u našoj zemlji dobija se o trošku zdravstvenog osiguranja i namenjena je deci uzrasta od 9 do 19 godina.

Uprkos tome što imamo efikasno oružje u rukama, 1.500 žena godišnje oboli, a više od 700 premine od raka grlića materice, po čemu Srbija zauzima treća mesto u Evropi. Ispred nas su samo Crna Gora i Rumunija.

- Jedna od najboljih vesti u prethodnom periodu bila je da je država o trošku Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje omogućila vakcinaciju devojčica i dečaka protiv HPV. Ovu mogućnost treba iskoristiti i zato pozivam roditelje da vakcinišu decu, jer se na ovaj način sprečava pojava karcinoma raka grlića materice, kao i raka penisa, vagine, anusa, ždrele... – istakla je Gorica Đokić, potpredsednica Udruženja za borbu protiv raka grlića materice i jajnika "Progovori".

Prema dostupnim podacima, do sada je dato je ukupno 42.511 doza devetovaleantne HPV vakcine u Srbiji.

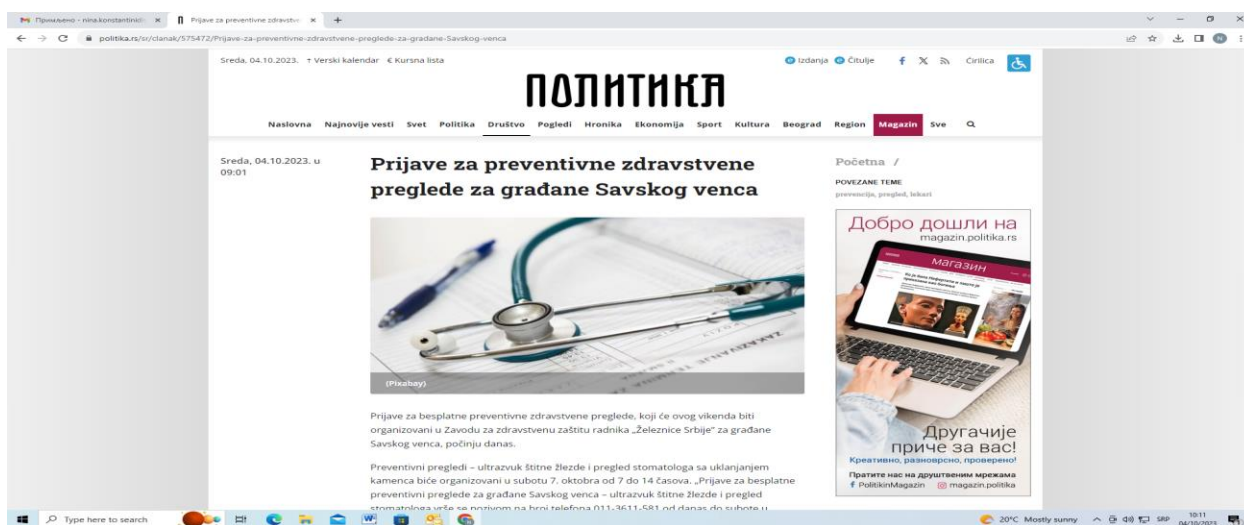
- Ministarstvo zdravlja Republike Srbije je prepoznalo potrebu za uspostavljanjem centralne evidencije imunizacije HPV vakcinama, i u skladu sa tim formiralo radnu grupu u koju su uključeni svi subjekti koji su nadležni za sprovođenje ovog registra od nacionalnog značaja – najavio je Đuro Radović, pomoćnik ministra zdravlja.

Kalendar vakcinacije za decu

Dete se imunizuje vakcinama (V) koje se daju injekcijom ili oralno i deluju tako što snaže detetovu odbranu od bolesti. Ako dete pre vakcinacije (V) dobije neku bolest koja se može sprečiti imunizacijom, za imunizaciju je tada već kasno.

Neke vakcine se daju jednokratno, druge više puta u toku prve godine, a za neke je potrebna ponovna vakcinacija (revakcinacija; RV) do punoletstva. Ako dete ne prođe kroz ceo proces, već primljene vakcine mogu ostati bez dejstva.

ПОЛИТИКА

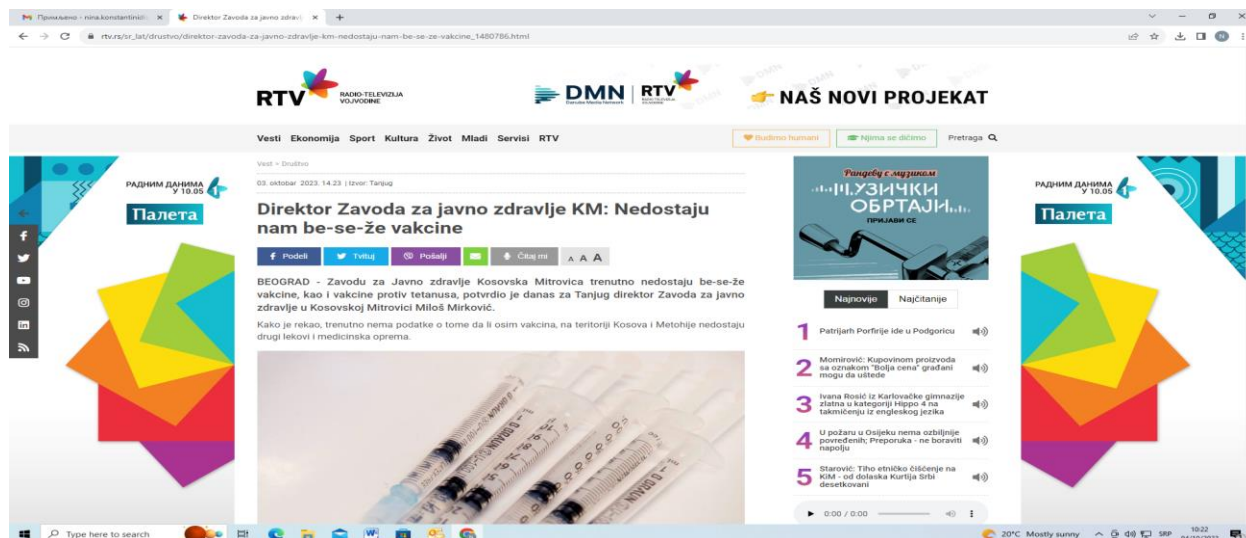
Prijave za preventivne zdravstvene preglede za građane Savskog venca

Prijave za besplatne preventivne zdravstvene preglede, koji će ovog vikenda biti organizovani u Zavodu za zdravstvenu zaštitu radnika „Železnice Srbije“ za građane Savskog venca, počinju danas.

Preventivni pregledi – ultrazvuk štitne žlezde i pregled stomatologa sa uklanjanjem kamenca biće organizovani u subotu 7. oktobra od 7 do 14 časova. „Prijave za besplatne preventivni preglede za građane Savskog venca – ultrazvuk štitne žlezde i pregled stomatologa vrše se pozivom na broj telefona 011-3611-581 od danas do subote u periodu od 7 do 14 časova“, rekao je za Tanjug direktor Zavoda za zdravstvenu zaštitu radnika „Železnice Srbije“ Vlado Batnožić.

Prema njegovim rečima, ultrazvuk predstavlja siguran i bezbolan pregled i ne koristi zračenje.

„Čest je slučaj da se na štitnoj žlezdi pojave čvorići koji se mogu opipati rukom ali se ultrazvuk koristi za procenu čvorova koji su pronađeni tokom rutinskog pregleda. Većina ovih čvorova su benigni, a manji deo njih su pravi tumori štitne žlezde. Preglede će obavljati tri specijalista radiologa i tri specijalista stomatologije“, rekao je Batnožić. Tiroidna, odnosno štitna žlezda je locirana u prednjem delu vrata i u obliku je leptira, a njena funkcija je da proizvodi hormone koji regulišu funkcionisanje čitavog organizma, rekao je on. „Ako je nivo ovih hormona prenizak ili previsok tada se javljaju problemi“, rekao je Batnožić.

Direktor Zavoda za javno zdravlje KM: Nedostaju nam be-se-že vakcine

BEOGRAD - Zavodu za Javno zdravlje Kosovska Mitrovica trenutno nedostaju be-se-že vakcine, kao i vakcine protiv tetanusa, potvrdio je danas za Tanjug direktor Zavoda za javno zdravlje u Kosovskoj Mitrovici Miloš Mirković.

Kako je rekao, trenutno nema podatke o tome da li osim vakcina, na teritoriji Kosova i Metohije nedostaju drugi lekovi i medicinska oprema.

Prethodno je danas, državni sekretar u Ministarstvu odbrane Nemanja Starovic, na društvenoj mreži X (Tviter), napisao da je situacija na severu KIM postala alarmantna i da zbog zatvaranja administrativnih prelaza nedostaju osnovne potrepštine, uključujući lekove.

"Već punih 10 dana sever Kosova je potpuno odsečen od uže Srbije. Niko ne sme da pređe administrativnu liniju. Nedostaju osnovne potrepštine, uključujući medicinske zalihe - lekovi, kiseonik, vakcine za bebe itd", naveo je Starović na toj društvenoj mreži.

Међународни месец борбе против рака дојке 2023. године

Рак дојке представља водећи узрок оболевања и умирања од малигних болести у женској популацији широм света. Према подацима Светске здравствене организације, у свету се годишње региструје око 2.260.000 оболелих жена, док од исте болести сваке године умре преко пола милиона њих.

Управо зато се октобар, као **Међународни месец борбе против рака дојке**, обележава у многим земљама широм света, како би се скренула пажња на високу распрострањеност ове болести и подигла свест о значају превенције, раног откривања и правовременог започињања лечења особа оболелих од карцинома дојке. Када се открије на време рак дојке је излечив у преко 90% случајева, јер су тада терапијске могућности веће и лечење је ефикасније, чиме се подиже квалитет живота оболелих жена.

Током октобра **Служба за поливалентну патронажу** ће у **Кутку здравља** (ул. Устаничка 16, у холу код лабораторије) од 7³⁰ до 09⁰⁰ часова давати савете везане за унапређење здравља и подизања свести о значају раног откривања рака дојке.

Омогућени су и превентивни прегледи у **"Кућици здравља" од 2. до 8. октобра у периоду од 12 до 19 часова**, локација: угао Саве Машковића и Бебелове бб., а наспрам окретнице аутобуса за подавалска насеља.

